

EINDHOVEN

IS DE ENIGE PLEK WAAR IK ME ECHT THUISVOEL

Frits Spits is de allereerste radio-dj die ik me kan herinneren. De Avondspits sloop elke avond wat gruizig onze woonkamer in. Dat was overigens niet de schuld van Frits, maar van de nogal amateuristisch in elkaar geknutselde boxen. Ik stelde me Frits in die dagen voor als een ideale vader. Een vlottig type, een wereldreiziger, iemand met lef. Maar vooral: een man met liefde voor de wereld om hem heen. Die ervan genoot om zijn optimisme elke avond door onze boxen te slingeren. Wat later groeiden Frits en ik uit elkaar. Ik luisterde liever naar herrie en vond Frits te bravig. Hij mocht wel wat meer rocken. Een label dat na deze avond met de oud-Eindhovenaar voorgoed doorgescheurd kan worden. Want Frits rockt wel. Op zijn eigen manier.

TEKST: DAPHNE BROERS FOTO'S: JEROEN BROEKMANS

Deze avond keert Frits speciaal voor FRITS terug naar Eindhoven, de stad waar hij opgroeide en waar hij dertig jaar geleden met gemengde gevoelens vertrok. Om daarna in Hilversum een van de meest bekende radiostemmen aller

tijden te worden. In café Usine, onder in de Lichttoren, kijkt hij zijn ogen uit. Hij is half natgeregend maar zijn gezicht staat op standje zon. Ongeveer dertig graden. „Kijk, dit is nou precies Eindhoven. Deze plek. Ik ben hier nog nooit eerder geweest, maar er hangt meteen zo'n warme sfeer. De zachte klank van de stemmen, de manier waarop mensen hier met elkaar omgaan. Dat voel ik alleen hier. Weemoed. Iemand die niet uit

Eindhoven komt, snapt niet dat je van deze stad kan houden.”

Frits is geboren in de 1e Wilakkerstraat nummer zeven en woonde vervolgens in de Sint Jansweg en de Coornhertlaan.

Zijn vader en moeder hebben dan al heel wat omzwervingen gekend, omdat ze vanwege hun joodse afkomst Amsterdam tijdens de oorlog moesten ontvluchten. Uiteindelijk belandden ze in Eindhoven. Vader Ritmeester komt in dienst van de medische dienst van Philips, wordt later gemeenteraadslid voor de PvdA en bedrijfsarts bij PSV. De moeder van Frits laat haar verpleegstersachtergrond voor wat het is en wordt schrijfster. Van kinderboeken, musicals, liedjes (waaronder een aantal die ze samen met Peter Koelewijn schreef) en romans. Het echtpaar krijgt vier kinderen: twee zonen -Sjonk en Frits- en de twee dochters Annejet en Hanneke. Frits is de derde in het rijtje.

Zijn jeugd is vrolijk en onbekommerd geweest, vertelt hij terwijl hij in gedachten afdwaalt naar het huis in het Witte Dorp. „Ik had liefhebbende ouders, een broer met wie ik kon spelen en praten, lieve zusjes. Thuis werd er veel gediscussieerd over het leven en de politiek. Mijn ouders hielden van literatuur en cabaret. Over de oorlog spraken ze soms, niet al te veel, nee. Ook niet over de ouders van mijn moeder, die waren omgekomen in Auschwitz. Ik denk dat ze ons een veilige, warme jeugd wilden geven. Vol hoop.”

FRITS SPITS

Naam: Frits Spits, pseudoniem van Frits Ritmeester

Geboren: 19 januari 1948 in Eindhoven

Woonplaats: Laren

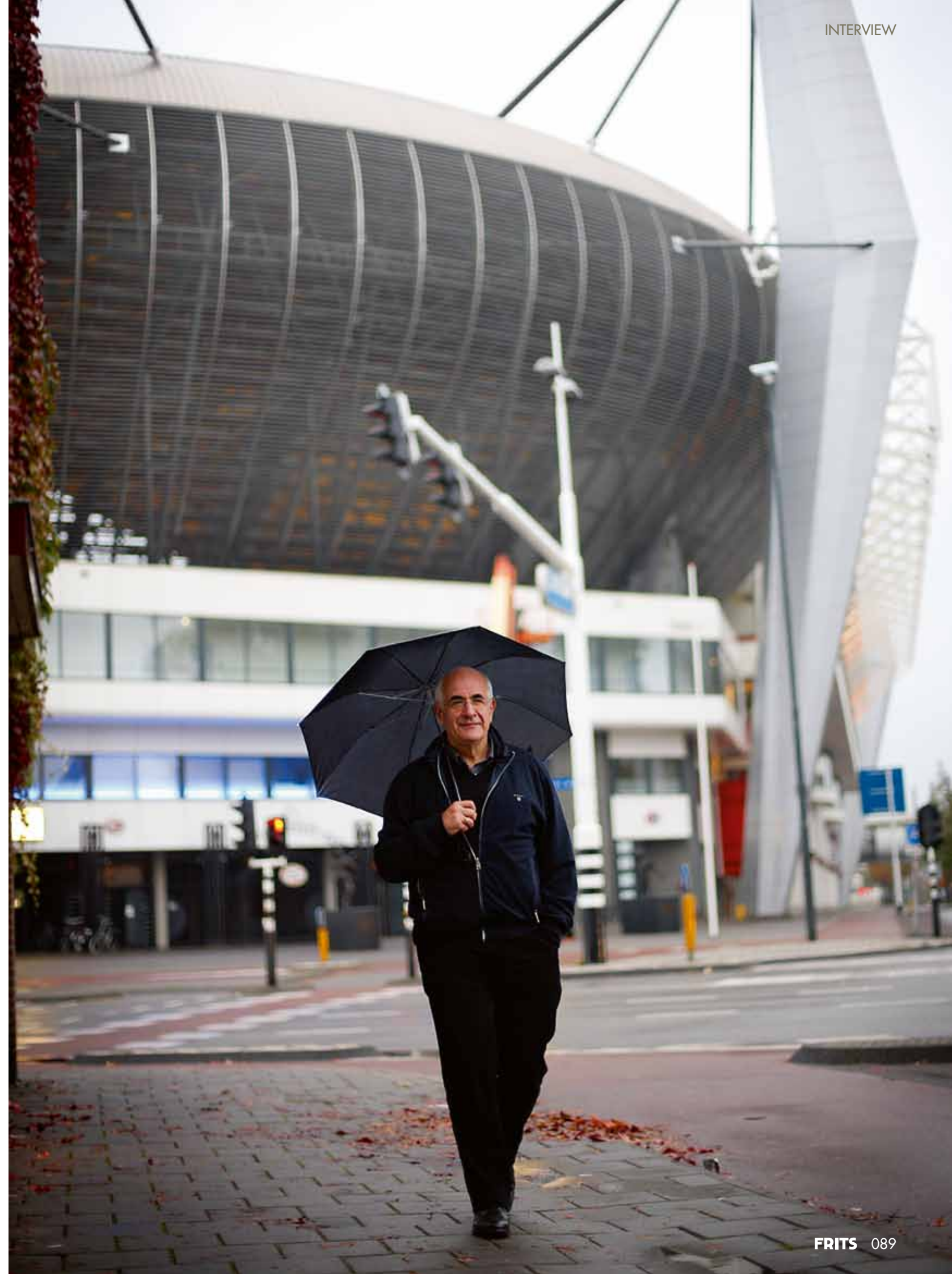
Familie: Moeder was schrijfster, vader was o.a. clubarts van PSV

Gezin: Getrouwd met Greetje, drie zonen: Sander, Marnix en Wouter

Opleiding: Studeert na de hbs economie in Amsterdam en schakelt na een paar jaar over op Nederlands, eerst in Tilburg, daarna in Utrecht. Begint in die dagen ook aan zijn dj-loopbaan in het centrum van Eindhoven.

Geeft drie jaar Nederlands op het Rommert Casimir in Eindhoven.

Wordt ontdekt in 1973, start met de Avondspits in 1978. In 1988 stopt hij en maakt twee jaar lang het tv-programma Nieuwsspits. Keert in 1990 terug naar de radio om nog vijf jaar de Avondspits te presenteren. Maakt sinds 1995 dagelijks het Radio 2-programma Tijd voor Twee. En sinds 2006 De Strepen van Spits. In 2008 wordt hij 60 en viert hij zijn 35ste radiojaar. Hij ontvangt een koninklijke onderscheiding en de Marconi Award voor zijn hele oeuvre als radiomaker. Zijn boek 'Zestig Strepen' verschijnt, waarin hij zestig liedjes beschrijft om zijn leven samen te vatten.

We lopen richting het Philips Stadion. Hij lijkt de hele omgeving steen voor steen te absorberen. „Ik was een jongetje van vijf toen ik voor het eerst mee mocht met mijn vader en alle spelers van dichtbij zag. Sindsdien ben ik fan, ja. PSV zit in mijn hart. Toen ik net in de Randstad woonde, was het een daad van verzet van mij om voor PSV te zijn. Ik kreeg er veel commentaar over. Nu niet meer natuurlijk. PSV is de laatste jaren al vaker kampioen geweest dan Ajax en Feyenoord bij elkaar. En nu gaat Rutten PSV weer kampioen maken! Rutten is goed. Mijn favoriete trainer was Guus Hiddink. En Advocaat. En.... PSV heeft gewoon heel veel goede trainers gehad. En spelers, natuurlijk. Mijn favoriet? Romario.” Op de vraag wat voor muziek hij voor zijn

FRITS

„Ik vind Frits een prettige naam. Door de korte ‘i’ in het midden blijft hij een zekere spanning houden. In de i zit ook de ‘i’ van licht, net of er een lichtje in Frits brandt. Zo ervaar ik het ook... als een lichtgevende naam, daarom ook een vrolijke naam. Bovendien: kort en krachtig. Het is ook prettig hem door anderen te horen zeggen. Hij klinkt steeds weer anders.”

liefelingsvoetballer zou draaien, klinkt een heel diepe zucht. „Oehj. Daar heb ik nou nog nooit over nagedacht. In elk geval iets

vederlichts. Hij is eigenlijk een danser. Dus moet het licht zijn als de lentewind. Een Braziliaanse salsa, ofzo? Ik denk iets van Antonio Carlos Jobim.”

Het duurt niet lang voordat je met stelligheid kunt concluderen dat Frits niet alleen op de radio, maar ook op een doordeweekse dag erg poëtisch (en aanstekelijk) over muziek kan praten. „Ik hou heel erg van geluiden. Van het nieuwe album van Anouk of van Anthony and the Johnsons. Van het geluid van de wind of het gekraak van een appel als je er in bijt. Ik heb geen iPod, er zit er eentje in mijn hoofd. De hele dag shuffelen er liedjes langs.”

Zijn muzieksmaak is zo breed als de evenaar. Opmerkelijk: alleen met klassieke muziek kan hij weinig. Verder houdt hij van dance, van rock, van pop en jazz, maar ook van Nederlandstalige feestmuziek. „Het is maar net wat je er van verwacht. Kijk: Jeroen van der Boom zet ik thuis niet op, dat is vooral amusement. Adele, bijvoorbeeld, draai ik wel thuis. Dat raakt me echt. Een nummer als ‘Make You Feel My Love’ is top. Eigenlijk draait goede muziek alleen maar om ontroering. En dat moet me overvallen, net als nostalgie, wat ik voel nu ik weer in Eindhoven ben. Ik zoek het niet op, zo werkt het niet.”

Als Frits jarig is, gaat hij niet (zoals verwacht) de dj uithangen. Nee. Hij zet een verzamelalbum van goeie liedjes op. Kan alles zijn.

„Als ik op vakantie ga, brand ik wel een cd met nieuwe muziek op mijn computer. Nieuwe muziek, ja. Oude muziek ken ik al.” Als hij een jaar in de middle of nowhere zou zitten en hij mocht maar één cd meenemen, dan kiest hij ook voor een nieuwe cd. „‘Skybound’ van Tom Baxter. Die is lekker jazzy. Tja, kijk: ik kan wel ‘Sgt. Pepper’s Lonely Hearts Club Band’ zeggen, maar dat is totaal niet origineel.”

Hij sleept ons ondertussen mee naar de Piazza, waar vroeger zijn favoriete platenzaak, Jan Reijs Platen, zat. „Mijn eerste plaat was ‘A big hunk of love’ van Elvis. Toen was ik acht jaar. Met mijn knuistjes vol geld ben ik naar Van Leest gegaan. Ik zei tegen die mevrouw: ik wil rock ‘n roll.”

Rock ‘n roll staat voor Frits gelijk aan vrijheid. „Ik wil wel totale vrijheid en daar droom ik ook over, maar ik durf niet. Ik heb nog nooit een joint aangeraakt. Gewoon omdat ik een angstaas was. Bang dat het dan niet goed zou gaan. Angst om de controle te verliezen? Misschien wel, ja. Ik ben ook nog nooit dronken geweest. Een of twee keer per jaar drink ik een glaasje oude jenever. Ik ben niet zo’n drinker, meer een snoeper. Zoet en hartig. Tijdens een uitzending snoep ik nooit, nee.

Grandcafé Usine

Ook niet van tevoren. Maar daarna kan ik makkelijk een zak ribbelchips leegeten. Het liefste naturel." Hij lacht. „Nou lijkt het net alsof ik elke dag vreetbuien heb, hahaha. Maar: ik moet wel afvallen, vind ik. Een kilo of vijf?"

Hij grijpt even naar zijn buik. Om in conditie te blijven, fietst Frits elke dag van zijn woonplaats Laren naar Hilversum. En hij hockeyt, vertelt hij. Positie linksbuiten. „Dat doe ik al mijn hele leven." Bescheiden: „Deze training is speciaal voor ouderen, hoor. Ik ben 61. Ik ben niet iemand die net gaat doen alsof-ie nog heel jong is."

In de Piazza worden we ingehaald door een hippe jongen. „Hee meneer", klinkt het. „Ben jij niet die meneer die de beste muziek heeft op de radio?"

'Het is ook wel een beetje ijdel natuurlijk. Om te denken dat ik iets kan toevoegen'

Frits incasseert de opmerking bescheiden en in stilte. Maar als je goed kijkt, zie je dat hij geniet van het compliment. Zijn luisteraars houden zijn motor draaiend. „Ik word heel snel enthousiast en dat wil ik overdragen. Muziek inspireert mij en daardoor kan ik de luisteraar weer inspireren. Ik blijf me verbazen over alles in de wereld en ben nieuwsgierig naar wat mensen beweegt. Daarom is dit vak ook zo mooi: ik mag praten met mensen over dingen waar ik niks over weet. Ik probeer het nieuws persoonlijk te maken. Het is ook wel een beetje ijdel, natuurlijk. Om te denken dat ik iets kan toevoegen." Hij denkt even diep na. Inclusief fronsrimpel. „Maar dat is eigenlijk geen verkeerde karaktertrek. Denk ik. Ik wil veel dingen weten en leren. Maar ik realiseer me dat ik steeds minder tijd heb. Als je jong bent, heb je een heel zwembad vol tijd, maar dat zwembad wordt steeds kleiner. Ik heb lang gehoopt dat mijn ambitie over zou gaan, of minder zou worden. Maar mijn gretigheid wordt juist erger, dus enige spoed is geboden. Het is een voorrecht om Frits Spits te zijn, maar wat dat betreft ook vermoeiend. Als je zo van het leven geniet als ik, is dat moeilijk."

We zijn inmiddels op de Markt aanbeland. Hier is Frits begonnen als dj, in cafés en discotheken met illustere namen als Toebie, Maddocks, De Schuur en de Octovius.

„Ik wilde altijd al bij de radio. Dat je alleen

De Piazza

stemmen hoort en er zelf de beelden bij moet toveren, vind ik magisch. De eerste zender waardoor ik echt werd aangestoken, was radio Veronica. Op mijn studentenkamer zat ik uren met een pick-upje liedjes aan elkaar te praten en dat nam ik op. Als je dát nú terughoort, schrik je. Het was niet om aan te horen. Die bandjes heb ik nog, ja. Ze liggen in de schuur, denk ik. Nee, die laat ik niet horen. Hahahaha."

Het gefrut met pick-up en bandjes bleek de

warming-up voor zijn latere carrière. Tijdens een doorsnee uitgaansavond hoorde hij in discotheek De Schuur een dj 'Bend Me Shape Me' aankondigen. „Dat deed hij zo belabberd, totaal niet zoals ik dacht dat het hoorde. Ik heb me aangemeld bij de eigenaar en vanaf dat moment ben ik plaatjes gaan draaien in Toebie en Maddox. En nooit meer opgehouden."

Hij wijst richting het huidige café Centraal. „Daar zat de Maddox. Later ben ik daarboven een discotheek begonnen, de Octovius, samen

met een vriend van mij.” We stappen de Wildeman binnen. „Volgens mij heb ik hier ook nog gedraaid. Pff. Echt grappig. Het ruikt hier ook nog precies hetzelfde als vroeger. Naar zweet en verschaald bier.” Uit de boxen klinkt Shirley Basseys ‘This is my life’. Voor het eerst zeggen we even helemaal niks meer.

Als we naar buiten lopen, draait hij een rondje en graaft zichtbaar in zijn (ontzettend gedetailleerde) geheugen.

„Hier op de Markt waren ook veel tenten waar ik niet kwam. De Poort van Cleef, de White Horse. Daar kwamen ook onderwereldfiguren.”

‘Als ik het straatbeeld van Eindhoven zie, mis ik de mensen van wie ik gehouden heb’

Niks voor Frits, dat is helder. De man lijkt werkelijk vlekkeloos. Hij kent zijn vrouw Greetje al vanaf zijn vijftiende, heeft drie ‘liefhebbende zoons’, familie, vrienden en collegavrienden, is aardig, geïnteresseerd, gevoelig, humoristisch, onderhoudend, gepassioneerd bezig met zijn vak en gaat zelfs mee in nieuwe technische ontwikkelingen, zoals Twitter. Hij maakt af en toe een dagdicht. Zonder spaties, want dan heeft hij meer letters. „Ik heb ook rotkanten hoor”, werpt hij tegen de vlekkeloosheidsanalyse in. „Ik ben eigenwijs. Het moet gaan zoals ik wil. En ik ben vaak té aanwezig, dat is misschien wel vermoeiend. Ik denk dan wel dat ik hartelijk of aardig ben maar dat komt ook wel eens afschrikwekkend over. Ik heb gemerkt dat ik te overheersend kan zijn. Daar kunnen mensen op afknappen. En ik kan slecht tegen ruziemaken. Bovendien maak ik ook veel fouten, net als iedereen. Ach, je bent zoals je bent. Ik wil wel dingen veranderen maar dat kan nou eenmaal niet altijd.”

Na een uurtje of twee wandelen, lopen we terug over de Demer (hij maakte er speciaal voor FRITS een dagdicht over) richting een bord met voedsel.

„Als ik het straatbeeld van Eindhoven zie, mis ik de mensen van wie ik gehouden heb. Vroeger toen ik in Amsterdam studeerde, wist ik op vrijdag niet hoe snel ik weer terug naar Eindhoven terug moest komen. Bij Boxtel kreeg ik al hartkloppingen. Ik denk dat dit de enige plek is waar ik me echt thuisvoel.”

DAGDICHT

“Wat is de Demer dan?”, vroeg zij
“Een heleboel winkels op een rij
en een rivier van leven”,
antwoordde hij.

